
[2022-45-RE](#)

Causa 2022-45-RE

(Augé Sánchez c/ Pires Valente)

Número de registre 339-2022. Recurs d'empara

Aute del 7 de setembre del 2022

BOPA núm. 112, del 21 de setembre del 2022

En nom del Poble Andorrà;

El Tribunal Constitucional;

Atès l'escrit presentat i registrat al Tribunal Constitucional, el 4 de juliol del 2022, per la representació processal del Sr. Jordi Augé Sánchez, mitjançant el qual interposa un recurs d'empara contra l'aute del 14 de juny del 2022, dictat per la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia, per una presumpta vulneració dels drets a obtenir una decisió fonamentada en Dret i a un procés degut de durada raonable, reconeguts a l'article 10 de la Constitució, i, atès que demana al Tribunal Constitucional que atorgui l'empara sol·licitada, que declari la vulneració dels drets esmentats, que anul·li l'aute objecte de recurs i que es retrotregui la causa en el moment de l'admissió del seu recurs d'apel·lació, per tal que s'analitzi la petició d'admissió a doble efecte pel que fa a la pensió compensatòria. Així mateix, demana que es tramiti aquest recurs d'empara amb efectes suspensius, és a dir, que se suspengui el pagament de la pensió compensatòria esmentada;

Vista la Constitució, especialment els articles 10, 41.2, 98 c) i 102;

Vista la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, especialment el títol IV, capítols primer i sisè;

Escollat l'informe del magistrat ponent, Sr. Dominique Rousseau;

1. Antecedents processals davant les jurisdiccions ordinàries

1.1. El 13 de març del 2021, la Secció Civil 1 de la Batllia va dictar una sentència mitjançant la qual declarava la separació matrimonial del Sr. Jordi Augé Sánchez i de la Sra. Paula Cristina Pires Valente; fixava el dret d'aliments del fill propi d'aquesta darrera, actualment major d'edat, en 150,00 € mensuals a càrrec de la progenitora; declarava que el Sr. Jordi Augé Sánchez havia de satisfer una pensió compensatòria de 500,00 € mensuals a la Sra. Paula Cristina Pires Valente; i, declarava que la Sra. Paula Cristina Pires Valente tindria dret a l'ús del domicili conjugal.

1.2. La representació processal del Sr. Jordi Augé Sánchez va anunciar la voluntat d'apel·lar aquesta sentència i va formular un recurs d'aclariment, en què demanava que s'especificqués el domicili conjugal al qual la sentència es referia.

1.3. El 12 de juliol del 2021, la Secció Civil 1 de la Batllia va dictar un aute en què precisava l'adreça del domicili conjugal. Aquest aute va ser notificat al recurrent el 19 de juliol del 2021.

1.4. El 16 de novembre del 2021, la Secció Civil 1 de la Batllia va dictar un aute en què, entre d'altres, tramitava la voluntat de recurs del Sr. Jordi Augé Sánchez i remetia els autes originals al Tribunal Superior de Justícia, indicant que el termini per formalitzar el recurs era de 15 dies hàbils; aute que va ser notificat el 23 de novembre del 2021.

1.5. El 15 de desembre del 2021, la representació processal del Sr. Jordi Augé Sánchez va formular un recurs d'apel·lació contra la sentència del 13 de març del 2021, dictada per la Secció Civil 1 de la Batllia.

1.6. El 24 de gener del 2022, la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia va dictar un aute mitjançant el qual acordava la inadmissió a tràmit del recurs d'apel·lació, atès que aquest s'havia presentat fora de termini.

1.7. La representació processal del Sr. Jordi Augé Sánchez va interposar un recurs de reposició contra aquesta decisió, i, el 14 de juny del 2022, la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia va acordar admetre a tràmit el recurs d'apel·lació de referència a un únic efecte, requerir a la Batllia la tramesa del procés, i donar-ne trasllat a la part adversa i al Ministeri Fiscal per tal que efectuessin les al·legacions corresponents.

1.8. El 4 de juliol del 2022, la representació processal del Sr. Jordi Augé Sánchez va interposar un recurs d'empara contra l'aute del 14 de juny del 2022, dictat per la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia, per una presumpta vulneració dels drets a obtenir una decisió fonamentada en Dret i a un procés degut de durada raonable, reconeguts a l'article 10 de la Constitució.

2. Argumentació jurídica

2.1. Argumentació del recurrent

- En primer lloc, el recurrent al·lega que l'aute del 14 de juny del 2022, dictat per la Sala Civil, no és susceptible de recurs, que un incident de nul·litat d'actuacions no és doncs necessari i que, per tant, la presentació directa d'un recurs d'empara és procedent.

- En segon lloc, manifesta que és el mal funcionament de l'Administració de Justícia, i no l'actuació de la seva representació lletrada, que va dur a la Sala Civil a inadmetre inicialment el seu recurs d'apel·lació per posteriorment revocar aquesta decisió i declarar-ne la seva admissibilitat.

- Durant el termini escolat durant aquest mal funcionament, ha hagut d'abonar la pensió compensatòria de 500,00 € mensuals a la part adversa, fet que hauria d'obrir la possibilitat d'obtenir una compensació.

- Per tant, retreu principalment a la Sala Civil haver admès el seu recurs d'apel·lació a un sol efecte.

- En el seu recurs d'apel·lació sol·licitava l'admissió a tràmit a doble efecte, és a dir, no només devolutiu, respecte de la modificació de l'import de la pensió compensatòria, sinó també suspensiu, respecte del seu pagament.

- Al·lega que si l'import indicat de la pensió compensatòria es mantingués, només li quedarien 1.000,00 € per fer front a les seves despeses, a les de la seva filla i a les del seu germà d'un únic vincle.

- Considera que la Sala Civil no ha donat cap motivació respecte de la decisió de l'admissió a un sol efecte del seu recurs d'apel·lació.

- Per tant, la Sala Civil ha vulnerat els drets a obtenir una decisió fonamentada en Dret i a un procés degut de durada raonable, reconeguts a l'article 10 de la Constitució, i demana al Tribunal Constitucional que atorgui l'empara sol·licitada, que declari la vulneració dels drets esmentats, que anul·li l'aute objecte de recurs i que es retrotregui la causa en el moment de l'admissió del seu recurs d'apel·lació, per tal que s'analitzi la petició d'admissió a doble efecte pel que fa a la pensió compensatòria. Així mateix, demana que es tramiti aquest recurs d'empara amb efectes suspensius, és a dir, que se suspengui el pagament de la pensió compensatòria esmentada.

2.2. Argumentació de la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia

- La Sala Civil exposa que si inicialment va inadmetre a tràmit el recurs d'apel·lació va ser perquè el recurrent no havia respectat l'article 334-5 del Codi de procediment civil, que estableix que l'apel·lació s'ha de plantejar directament davant d'aquesta Sala de forma motivada, i no davant l'òrgan judicial *a quo*.

- No obstant això, en el seu recurs de reposició, la part recurrent va al·legar un error d'aquesta Sala en la selecció de la norma processal aplicable, ja que calia aplicar la normativa anterior en què s'indicava que per comparèixer davant el Tribunal Superior de Justícia calia ser emplaçat pel tribunal d'instància i que en aquest cas, l'emplaçament no es va efectuar fins al pronunciament de l'aute del 16 de novembre del 2021, notificat al recurrent el 23 de novembre següent.

- De manera incidental, una vegada examinades les actuacions, la Sala Civil va poder constatar que el 30 d'abril del 2021, al marge de la petició d'aclariment sobre un punt determinat de la sentència, el recurrent havia formulat recurs d'apel·lació en termini oportú.

- Per consegüent, la Sala Civil declara l'admissió a tràmit, a un únic efecte, del recurs d'apel·lació presentat pel recurrent.

3. Fonaments jurídics del Tribunal Constitucional

3.1. El recurs d'empara no converteix el Tribunal Constitucional en una tercera instància ni en un tribunal suprem.

3.2. Quan un recurrent al·lega la vulneració del dret constitucional a obtenir una decisió fonamentada

en Dret (article 10.1 de la Constitució), l'únic objecte del recurs d'empara és el de verificar que les decisions impugnades estiguin motivades i es fonamentin en un raonament jurídic que no sigui il·lògic ni absurd.

3.3. Quan entren en joc drets substancials, el control d'aquest Tribunal en el marc del recurs d'empara consisteix a determinar si els recurrents han estat privats o no d'una protecció efectiva, és a dir, si han estat situats o no en una indefensió material (veg. per ex. el punt 3.3 de l'aute del 22 de desembre del 2017, recaigut en la causa 2017-33-RE, o el punt 3.1 de la sentència del 19 de febrer del 2018, recaiguda en la causa 2017-53-RE).

3.4. En aquesta causa la qüestió constitucional que aquest Tribunal ha de resoldre és la de saber si la Sala Civil ha vulnerat el dret del recurrent a obtenir una decisió fonamentada en Dret pel fet de declarar l'admissió a tràmit del seu recurs d'apel·lació a un únic efecte.

3.5. Abans d'examinar la qüestió relativa a una vulneració eventual del dret a obtenir una decisió fonamentada en Dret, cal examinar l'admissibilitat d'aquest recurs d'empara contra l'aute del 14 de juny del 2022 de la Sala Civil.

3.6. Aquest aute no es pronuncia sobre el fons del recurs d'apel·lació presentat pel recurrent contra la sentència del 13 de març del 2021, sinó sobre la seva admissibilitat a tràmit, i la Sala Civil demana per poder-se pronunciar sobre el fons de la causa que la Batllia li trameti les actuacions pertinents, obrint un termini a la part adversa i al Ministeri Fiscal per presentar les seves al·legacions al respecte.

3.7. L'aute impugnat és una decisió interlocutòria contra la qual no es pot presentar un recurs d'empara (veg. l'article 86 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional).

3.8. Per consegüent aquest recurs no pot ser admès a tràmit.

Per tot això que s'ha exposat,

El Tribunal Constitucional del Principat d'Andorra,

Decideix:

1. No admetre a tràmit el recurs d'empara 2022-45-RE interposat per la representació processal del Sr. Jordi Augé Sánchez contra l'aute del 14 de juny del 2022, dictat per la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia.

2. Notificar aquest aute a la representació processal del recurrent, al president de la Batllia, al president del Tribunal Superior de Justícia i al Ministeri Fiscal.

3. Publicar aquest aute, d'acord amb allò que disposa l'article 5 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, al *Butlletí Oficial del Principat d'Andorra*.

Acordat a Andorra la Vella, el 7 de setembre del 2022.

Jean-Yves Caillet
President

Joan Manel Abril Campoy
Vicepresident

Dominique Rousseau
Magistrat

Josep-D. Guàrdia Canela
Magistrat